

V

(Nuomonės)

ADMINISTRACINĖS PROCEDŪROS

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKAS

Kvietimas teikti paraiškas

Europos investicijų banko institutas skelbia naują EIBURS finansinės paramos konkursą pagal programą „Žinios“

(2020/C 219/08)

Europos investicijų banko instituto dotacijos moksliniams tyrimams pagal programą „Žinios“ skirstomos per įvairias programas. Viena iš jų:

— **EIBURS** (angl. **EIB University Research Sponsorship Programme**) – EIB universitetų mokslinių tyrimų rėmimo programa.

Pagal **EIBURS** programą teikiamos dotacijos universitetų fakultetams arba mokslinių tyrimų centrams, susijusiems su ES valstybių narių, šalių kandidačių ar potencialių šalių kandidačių universitetams, nagrinėjantiems Banką labiausiai dominančias mokslinių tyrimų temas. **EIBURS** finansinė parama – iki 100 000 EUR per metus trejus metus iš eilės – konkurso būdu skiriama suinteresuotiems universitetų fakultetams arba mokslinių tyrimų centrams, pripažintiems EIB pasirinktų sričių kompetencijos centrais. Konkursą laimėjusios paraiškos teikėjas privalės atlikti įvairius darbus, kurie bus įtraukti į sutartį su Europos investicijų banku.

2020–2021 akademisiais metais pagal **EIBURS** programą skelbiamas konkursas teikti paraiškas nauja mokslinių tyrimų tema:

„Firmų konkurencingumas, ekonomikos augimas ir skaitmeninimas“**1. Projekto tikslas**

Per pastaruosius 20 metų ekonomikos augimo trendas daugumoje išsivysčiusių šalių, ypač daugelyje ES valstybių rodė ekonomikos augimo lėtėjimą. Kaip viena iš šio mažėjimo priežasčių nurodomas nedidelis investavimo lygis per dešimtmetį po 2008 m. finansų krizės. Vis dėlto standartinio augimo apskaitos modelio išskaidymas rodo, kad aiškinant lėtesnį ekonomikos augimą visoje ES sulėtėjęs bendras veiksnių produktyvumas vaidina daug didesnę vaidmenį negu investicijos.

Konkurencingumas nustatomas pagal produktyvumo rezultatus. Atlikti tyrimai rodo, kad bendras produktyvumo augimas yra pagrindinė sąlyga siekiant tvaraus konkurencingumo, ekonomikos augimo, gerovės ir gyvenimo lygio gerėjimo. Galiausiai bendras šalies ekonomikos produktyvumas yra jos firmų ir įmonių produktyvumo suma. Todėl labai svarbu geriau suprasti, kas lemia firmos konkurencingumą ir augimą.

Naujos technologijos atveria didelių produktyvumo šuolių galimybes, o ekonominės veiklos skaitmeninimas ES gali tapti būtina produktyvumo paskata. Gali būti, kad bendrovių investavimas į skaitmenines technologijas taps pagrindiniu bendrovių konkurencingumo varikliu. Jeigu įmonių veikla organizuojama remiantis skaitmeninėmis technologijomis, atsiranda galimybės didinti apyvartą, labai greitai plėsti verslą, įsilieti į dideles rinkas ir stiprinti konkurencinį pranašumą.

Klimato kaita gali turėti neigiamą poveikį ilgalaikiam turtui ir produktyvumui, prisidedama prie esamų produktyvumo trukdžių. O dėl klimato kaitos politikos turtas ir net visas veiklos sektorius gali dar labiau nuvertėti. Taigi dėl klimato kaitos ir jos švelninimo politikos daugėja iššūkių konkurencingumui ir ekonomikos augimui. Tačiau atsirandantys naujų technologijų ir novatoriškų sprendimų, kuriais siekiama mažinti taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis (ŠESD) ir esamas ŠESD sankaupas, prisitaikyti prie klimato kaitos ir didinti atsparumą jai, paieška turėtų paskatinti naujoves ir technologinę pažangą.

Suprasti produktyvumo augimo lėtėjimo priežastis ypač svarbu politikos formuotojams. EIB skiria ypač daug dėmesio konkurencingumo, įmonių augimo, inovacijų, galimybių gauti finansavimą ir investavimo tyrimams. Dauguma šių studijų paskelbiamos EIB metinėje investicijų ataskaitoje. Be to, siekdamas geriau suprasti investavimo veiklą ir investicijų finansus, kiekvienais metais EIB atlieka detalią nefinansinių korporacijų apklausą visose ES valstybėse narėse, o nuo 2018 m. ir JAV.

Vykdamas EIB investicijų apklausą (EIBIS) surenkama kokybinė ir kiekybinė informacija apie mažųjų ir vidutinių įmonių ir didesnių korporacijų investavimo veiklą, jų finansavimo poreikius ir sunkumus, su kuriais jos susiduria. Apklausoje dalyvauja maždaug 12 000 firmų, apimamas platus klausimų apie bendrovių investavimą ir investicijų finansus spektras. Remiantis imties sąrašu iš *Bureau van Dijk* ORBIS duomenų bazės, EIBIS respondentai susiejami su jų finansine informacija iš ORBIS. Tada anonimizuoti duomenimis gali pasinaudoti mokslininkai, parengę aiškiai apibrėžtus mokslinių tyrimų projektus.

2. Siūlomas veiksmų planas

EIB skelbia išsamaus mokslinio projekto konkursą šioms temoms nagrinėti, panaudojant firmos lygio ir EIBIS duomenis, bendradarbiaujant ir koordinuojant tyrimus su EIB Ekonomikos departamentu, kuriame saugomi EIBIS duomenys. Moksliniame projekte reikės numatyti atlikti kelias analizes ir parengti akademinę ataskaitą, kurioje bus nagrinėjamos toliau nurodomos temos, didžiausią dėmesį skiriant ES ar konkrečiai ES narei.

- Nematerialiojo turto svarba įmonės produktyvumui ir augimui. Nematerialiųjų turtą sunku pamatuoti ir įvertinti skaitmenine išraiška, todėl priskirti produktyvumo pelną jo panaudojimui tebėra sunki, bet svarbi užduotis. Projektas leis suprasti, kaip nematerialusis turtas įsigyjamas ir prižiūrimas, išsiaiškinti verslo įmonių motyvą investuoti į nematerialiųjų kapitalą, šio turto ir materialiojo kapitalo grąžos skirtumus bei vidinį neužtikrintumą investuojant į juos.
- Sunkumai, patiriami kiekybiškai ir kokybiškai vertinant nematerialiųjų turtą kiekybine ir vertės išraiška, mažinantys galimybes gauti išorės finansavimą finansų sistemoje, kurioje dominuoja bankai. Dėl to dar svarbiau toliau tirti įmonių finansų poreikius ir struktūrą tuo metu, kai didėja nematerialiojo turto dalis.
- Empirinis ir teorinis darbas apie reglamentavimo ir priežiūros institucijų svarbą tvirtam augimui ir konkurencingumui.
- Empirinis ir teorinis darbas apie reglamentavimo ir priežiūros institucijų svarbą žinių sklaidai, inovacijoms ir technologijoms.
- Klimato kaitos švelninimo politikos vaidmuo ir pastangos skatinant inovacijas ir galiausiai Europos įmonių konkurencingumą.
- Europos įmonės, ypač paslaugų sektoriuje, skaitmeninimo srityje atsilieka nuo savo konkurentų pasaulyje. Ar investavimas į skaitmeninimą skiriasi nuo investavimo apskritai? Kaip rinkos dydis, finansavimas, projektų valdymo patirtis ir galimybė pasamdyti kvalifikuotų darbuotojų lemia verslo skaitmeninimo spartą ir laipsnį ekonomikoje?
- Skaitmeninimo ir produktyvumo sąsajos: kokie yra skatinantieji veiksniai ir priežastingumo ryšiai, kuo skaitmeninimas svarbus produktyvumui?
- Dėl skaitmeninio verslo inherentiško beveik nieko nekainuojančio lankstumo skaitmeninimas dažnai padidina rinkos koncentraciją ir rinkos galią. Ar rinkos galia skaitmeninėse rinkose daro žalingą poveikį, pastebimą tradicinėse pramonės šakose? Koks yra priežiūros institucijų vaidmuo?

Paraiškas teikti anglų kalba iki 2020 m. rugsėjo 30 d. 24.00 val. (CET). Vėliau pateiktos paraiškos nebus nagrinėjamos. Paraiškas siųsti el. paštu:

Events.EIBInstitute@eib.org

Daugiau informacijos apie **EIBURS** atrankos procesą ir EIB institutą rasite svetainėje <http://institute.eib.org/>.